

Suomi ja ympäristö

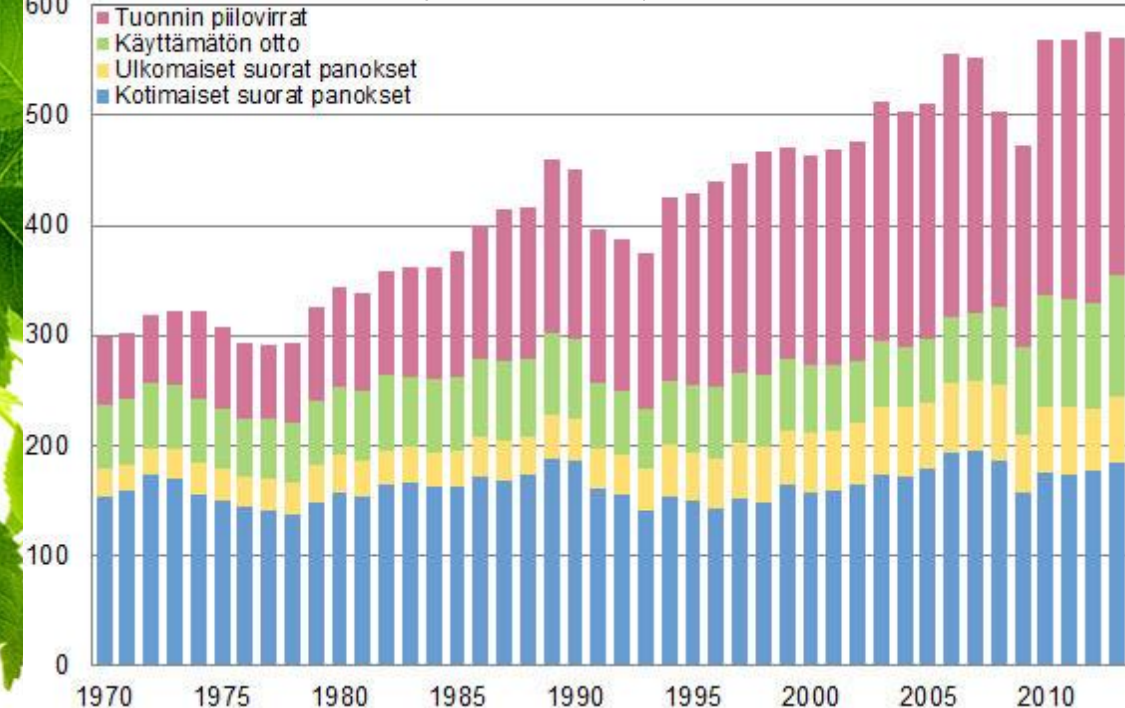
Luonto

Ilmasto

Kuinka ympäristöystävällinen maa

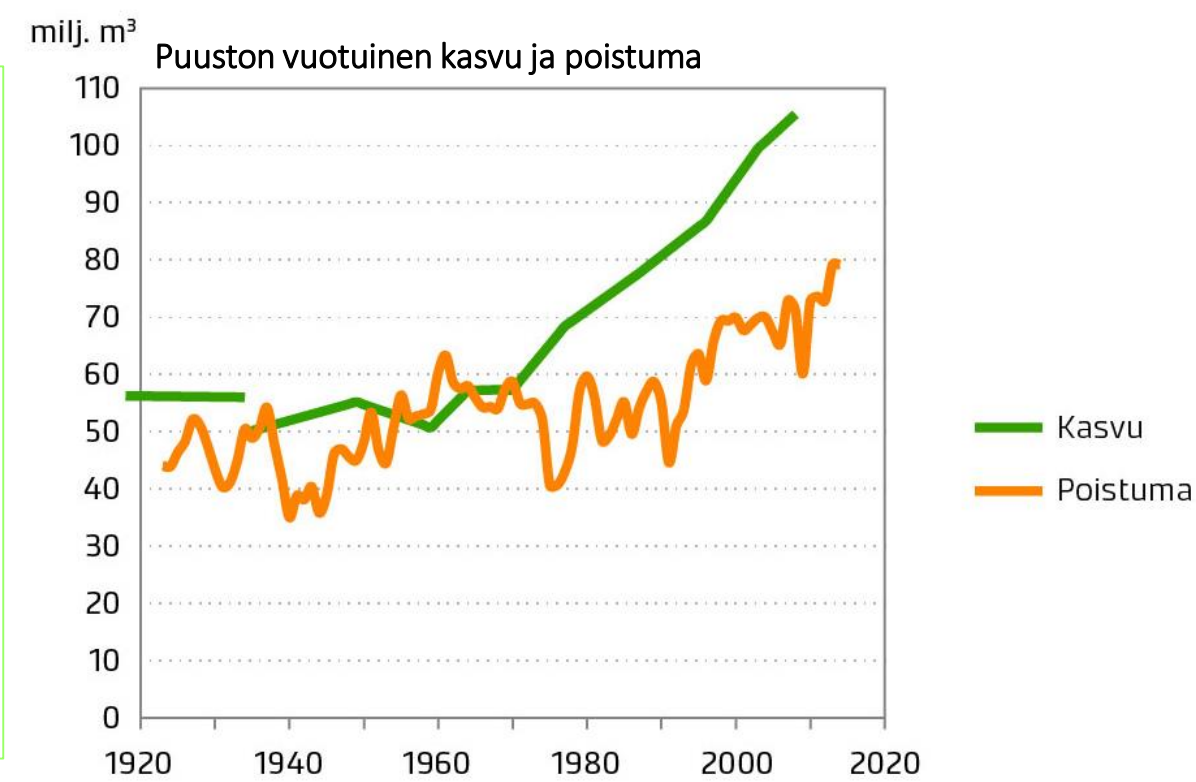
Suomi on ja on ollut?

milj. t Suomen luonnonvarojen kokonaiskäyttö 1970–2013

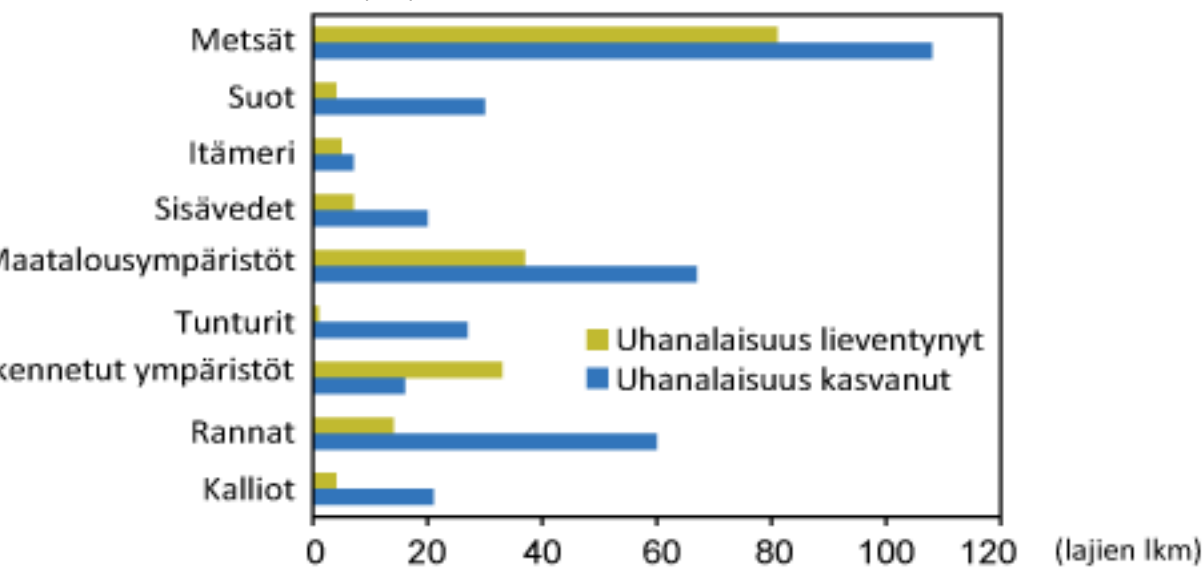

Luonnonvarojen kokonaiskäyttö
Viimeisen neljänkymmenen vuoden aikana luonnonvarojen kokonaiskäyttö on lähes kaksinkertaistunut. Suomalaiset kuluttavat huomattavan paljon luonnonvaroja kansallisesti verrattuna.

Puuston vuotuinen kasvu ja poistuma
Puiden kasvu on ollut 1970-luvun alusta lähtien poistumaa suurempaa. Viimeksi mitattu kasvu oli 105,4 miljoonaa kuutiometriä vuodessa. Vuotuinen poistuma on ollut viime vuosina alle 80 miljoonaa kuutiometriä. Poistumalla tarkoitetaan kaikkea puiden käyttöä ja niiden luonnollista hajoamista.

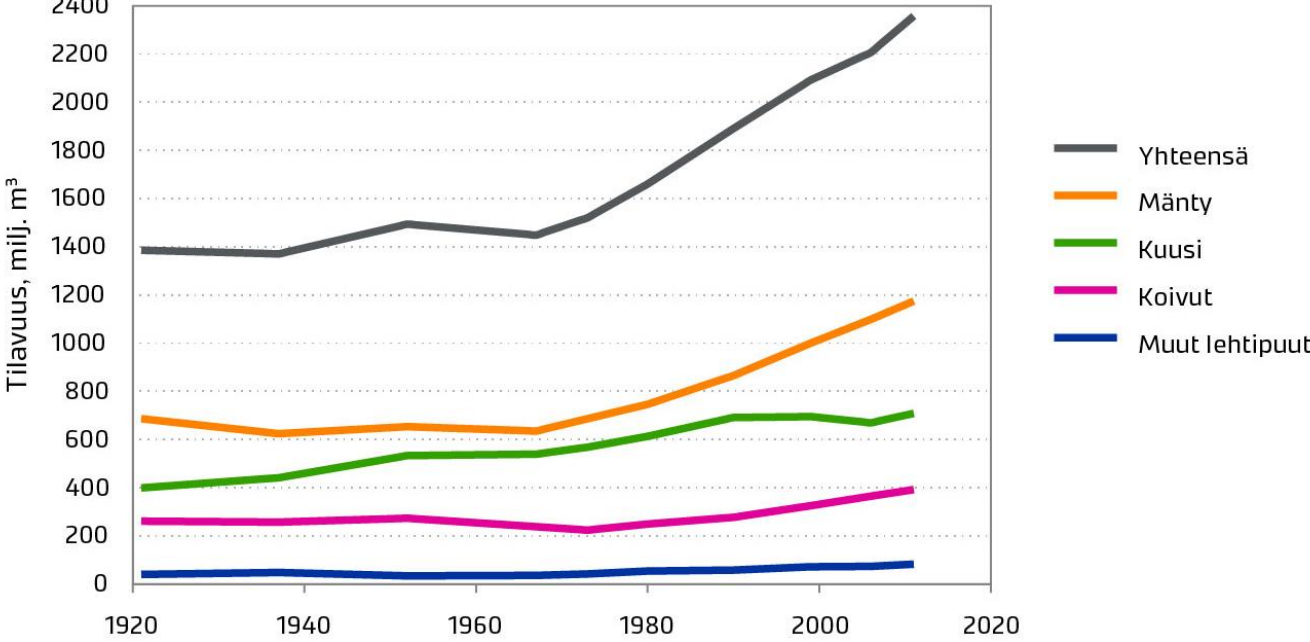

Lajien uhanalaisuuden muutokset elinympäristöittäin 2000–2010

Lajien uhanalaisuuden muutokset elinympäristöittäin
Uhanalaisuuden kehittyminen on ollut huolestuttavinta soilla, kallioilla, rannoilla ja tuntureilla, joilla yli 80% uhanalaisuuden luokkamuutoksista oli kielteisiä, eli lajien uhanalaisuusluokitus jouduttiin tiukentamaan.

Puuston määrä puulajeittain 1921–2013

Puuston määrä puulajeittain
Puuston määrä on 1,7-kertaistunut 1920-luvulta. Eniten on lisääntynyt männyn kokonaistilavuus. Myös muiden puulajien tilavuus on lisääntynyt viime vuosikymmenen alusta.

1990

Vuonna 1990 kulutettiin huomattavasti vähemmän kuin nykyään. Silti kasvihuonepäästöt olivat 16 miljoonaa tonnia suuremmat kuin 2015. Keskilämpötila oli alhaisempi kuin nykyään. Energian kokonaiskulutus oli pienempi nykypäivään verrattuna, mutta uusiutuvia energianlähteitä ei osattu hyödyntää.

Uhanalaisia eläinlajeja oli vähemmän kuin nykyään. Suomen luonnonvarojen käyttö oli reilussa kasvussa. Toisaalta myös puuston määrä kasvoi etenkin kuusen ja männyn osalta.

Näihin mainittuihin tuloksiin vaikutti ensinnäkin Suomen väkiluku. Suomessa oli asukkaita noin 5 miljoonaa, kun tällä hetkellä väkiluku on noin 5,5 miljoonaa. Ihmiset olivat myös vähemmän tietoisia ympäristöhaitoista ja ilmastomuutoksesta. Keinot ehkäistä ympäristöhaittoja eivät olleet niin kehittyneitä kuin nykyään.

2013

Kasvihuonepäästöt ovat vähentyneet huomattavasti. Selkeä lasku alkoi tapahtua vuonna 2004. Energiankulutus kasvoi voimakkaasti 2000-luvun alkuun saakka, jonka jälkeen energiankulutus on saatu hienoiseen laskuun. Uusiutuvan energian käyttö on ollut tasaisessa nousussa. Lämpötila on noussut viime vuosisadasta asteen verran. Muutos on aika suuri, ja se kertoo ilmastomuutoksesta.

Luonnonvarojen käyttöä on yritetty saada laskuun huonolla menestyksellä. Luonnonvarojen käyttö on kaksinkertaistunut viimeisen 40 vuoden aikana. Eläinlajien uhanalaisuus on noussut huomattavasti. Puuston määrän kasvu on entistä suurempaa, ja vaikka metsiä hyödynnetään enemmän, puusto kasvaa vieläkin voimakkaammin.

Nykyään ihmiset ovat kiinnostuneempia ympäristöasioista ja luonnonvarojen liikakäyttöä halutaan vähentää. EU:n direktiivit, kansainväliset sopimukset ja vaatimukset teollisuudelle vähentää päästöjä ja luonnonvarojen käyttöä ovat auttaneet.

Vertailu

Suomi on pyrkinyt ympäristöystävällisyyteen, mutta esimerkiksi kierrätyksessä Suomi ei ole parhaimmista verrattaessa muihin EU-maihin, niin kuin oheisesta kaaviosta näkyy. Vuonna 2012 Suomen kierrätysprosentti oli 34%.

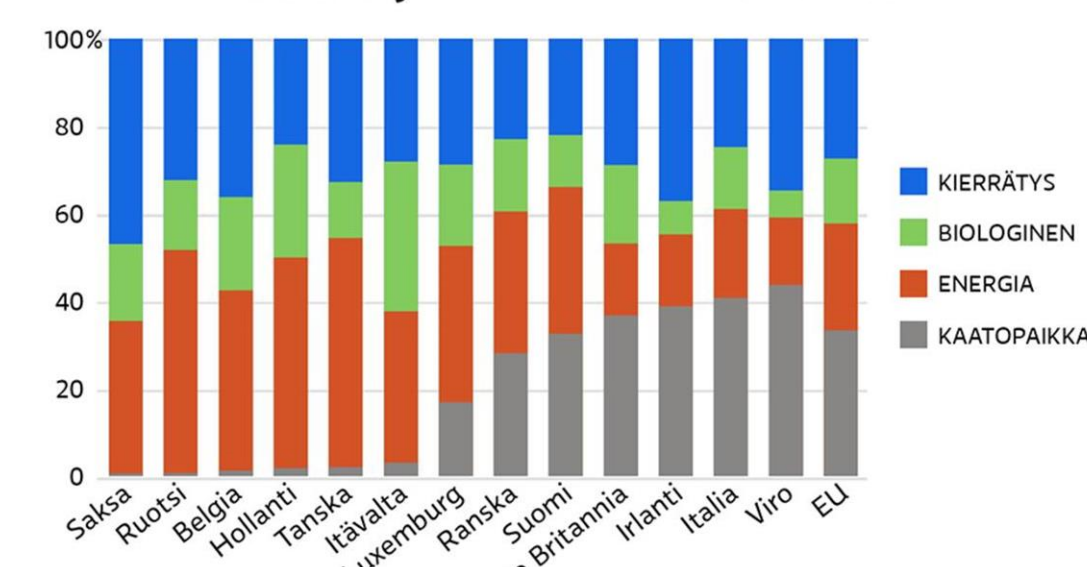
Suomalaiset kuluttavat myös paljon. Jos kaikki maailman asukkaat kuluttaisivat yhtä paljon kuin keskivertosuomalainen, tarvitsisimme 2,7 Maa-planeettaa. Esimerkiksi Saksa paljon väkirikkaampana maana kuluttaa vain 2,4 maapalloa. Toisaalta Ruotsin kulutustahdilla tarvitsisimme 3,6 maapalloa, joten suomalaiset eivät ole isoimpia kuluttajia maailmassa.

Yhteenveto

Kokonaisuudessaan Suomi on nykyään kohtuullisen ympäristöystävällinen maa. Vaikka Suomessa pyritään koko ajan menemään parempaan suuntaan ympäristön huomioimisessa, on vielä silti paljon parannettavaa. Edistystä tapahtuu asetettujen tavoitteiden avulla.

Ihmiset ovat nykyään tietoisempia ja oma-aloitteisempia ekologisten valintojen suhteen. Ympäristöystävällisyyttä painotetaan koulussa, ja aiheesta kampanjoidaan sekä kerrotaan runsaasti.

YHDYSKUNTAJÄTTEIDEN KÄSITTELY 2012

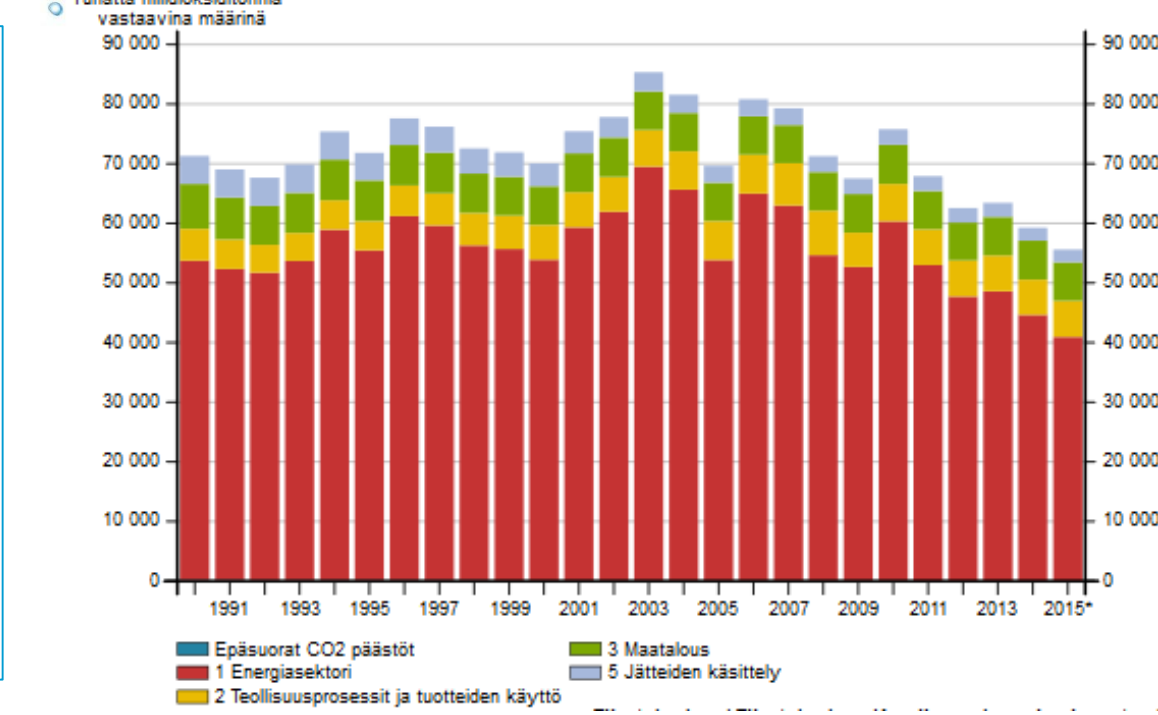

LÄHDE: EIROSTAT 2014

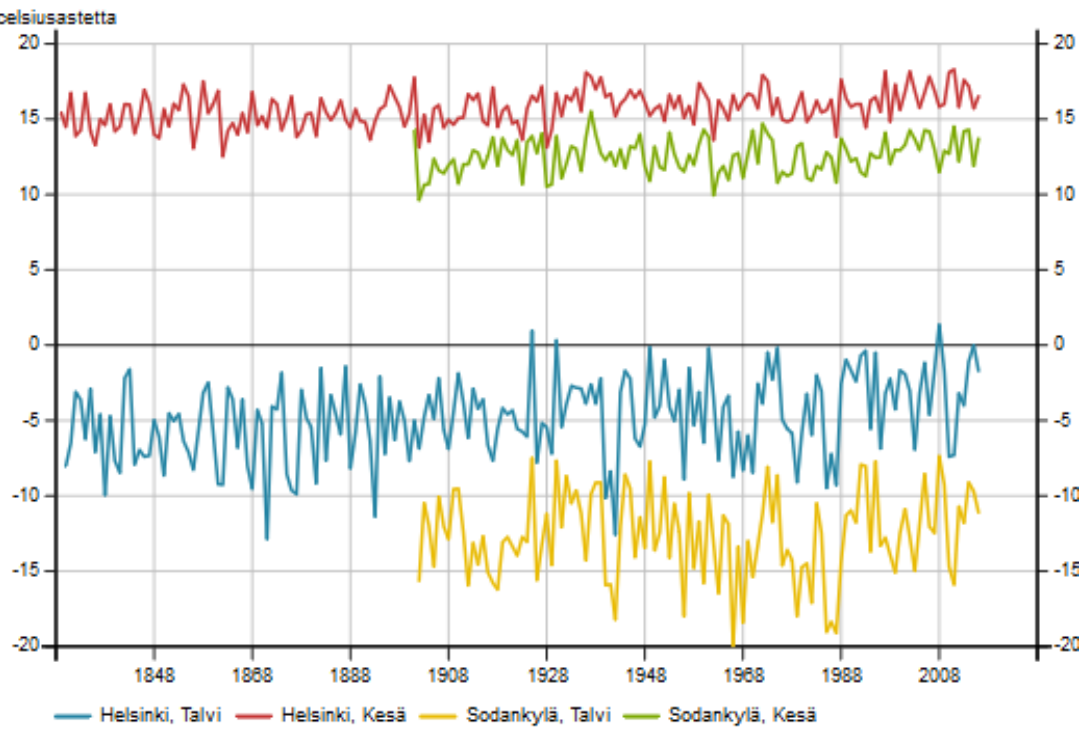
Kasvihuonepäästöt

Kasvihuonepäästöjen määrä mittaa ihmistoiminnan aiheuttamia paineita kasvihuoneilmaston voimistumiselle ja ilmaston lämpenemiselle. Kasvihuonepäästöt vuonna 2015 olivat 16 miljoonaa tonnia pienemmät, kuin vertailun aloitusvuonna 1990. Päästöjen trendi on ollut laskeva vuodesta 2004 lähtien.

Kasvihuonekaasupäästöt Suomessa 1990–2015¹
Ilman LULUCF-luokkaa

Vuodenaikojen keskilämpötilat eri havaintoasemilla 1829–2016

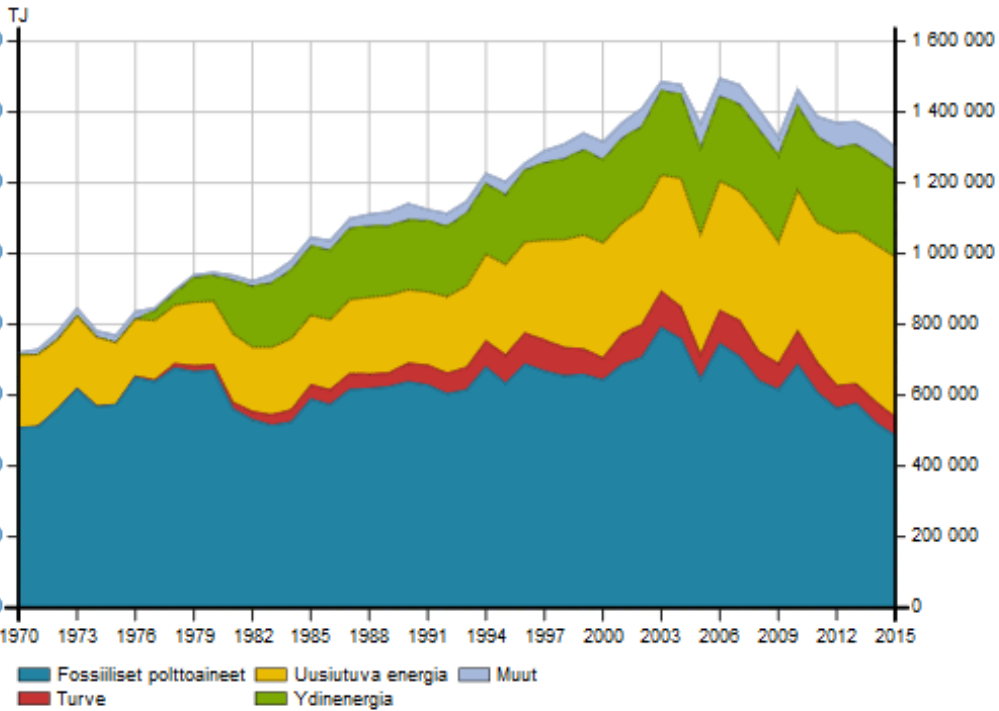

Vuodenaikojen keskilämpötilat
Keskilämpötilojen seuraaminen pitkän ajan kuluessa antaa viitteitä ilmastomuutoksen etenemisestä. Suomessa lämpötilat ovat kohonneet noin asteen verran viime vuosisadasta. Lämpötilojen kohoaminen on ollut epätasaista, koska ilmaston vaihtelu on tyypillistä alueellamme.

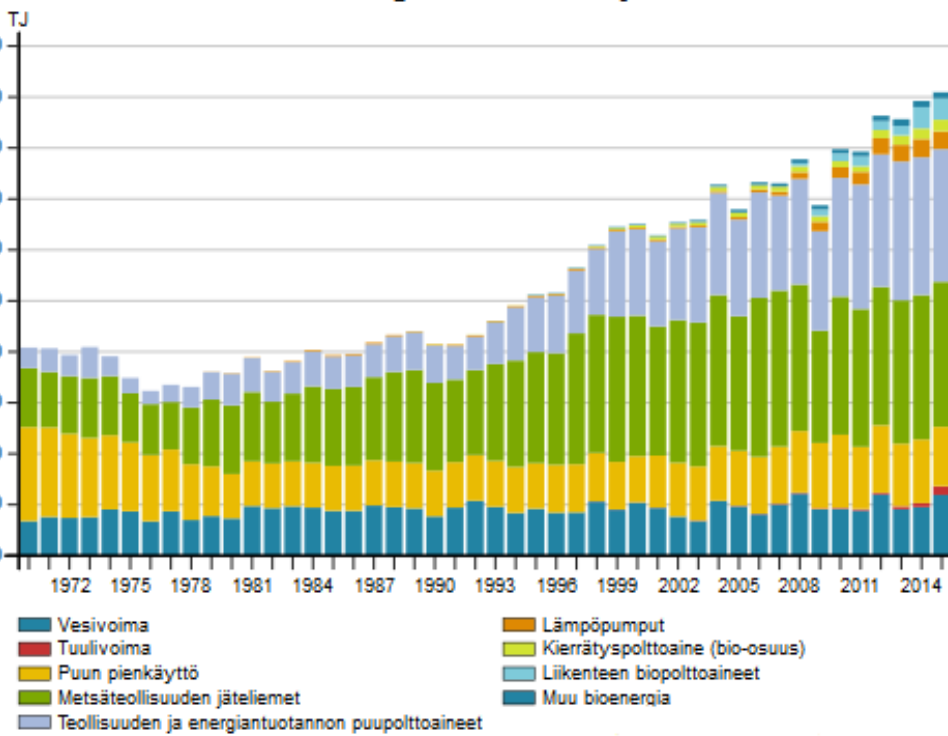
Energian kokonaiskulutus

Energian kokonaiskulutus kuvaa kotimaisten energialähteiden ja tuontienergian kokonaiskulutusta Suomessa. Energian kokonaiskulutus oli vuonna 2015 1,30 miljoonaa terajoulea, mikä oli 3% vähemmän kuin edellisvuonna.

Energian kokonaiskulutus energialähteittäin 1970–2015¹

Uusiutuvien energialähteiden käyttö 1970–2015

Uusiutuvat energialähteet
Jos uusiutuvia energialähteitä käytetään kestävällä tavalla, niiden varanto ei vähene pitkällä aikavälillä. Tämän energiamuodon käyttö kasvoi vuonna 2015 35 prosenttiin. Tavoitteena on, että vuonna 2020 osuus on jo 38%.

Lue QR-koodi puhelimella saadaksesi lisätietoja ympäristöasioista tilastokeskuksen sivuilta.